

Kyrkbacken

Tema

*Vigsel &
Kärlek*

Kyrkoherden har ordet

I detta nummer av Kyrkbacken kan man läsa en hel del om vigsel och äktenskap. Det är inte bara för att vigseln har uppmärksammats mycket med anledning av kronprinsessan Victorias bröllop utan också för att vigsel är en viktig del av kyrkans verksamhet. Kyrkan har alltid önskat kunna stödja ett tryggt och stabilt familjeliv och ge former för att fira kärlek och ansvar.

Man och kvinna kan leva i djup och stark gemenskap utan att vara gifta. Moraliskt finns uppgiften att bry sig om varann och leva i trohet och ömsesidig aktning bara genom att två människor lever tillsammans, men i vigseln tar de fullt juridiskt ansvar för sin gemenskap. Vigseln gör det fullt tydligt för släkt och vänner och för samhället, att de som vigs verkligen bildar en familj och är de som hör närmast samman.

För många är familjen den viktigaste gemenskap vi lever i. Den kan ge så mycket av trygghet och känslomässig tillhörighet. Därför ingås äktenskap i nästan alla kulturer med en högtidlig ceremoni och familjefest. Det finns inget viktigare att fira. I Bibeln liknas till och med himlen vid ett bröllop, det hör till det bästa man kunde tänka sig på Jesu tid.

Hur centrala äktenskap och familj är i judisk och kristen tro framgår redan av sjätte budet i Tio Guds bud om att inte begå äktenskapsbrott, även om Jesus också medger att ett äktenskap kan bli så kärlekslöst att makarna inte har någon annan utväg än att skiljas. Då garanterar vigseln att det sker i ordnade former, då man även vid skilsmässa tar ansvar för sina handlingar.

”I den kyrkliga vigseln märks det att äktenskapet är viktigt,” kan brudpar säga. Riten och de högtidliga formerna förmedlar att det är något betydelsefullt som sker. Kyrkvigseln sker i form av en gudstjänst, där vi får höra Bibelns och kyrkans syn på äktenskap och samliv och där både de som vigs och deras gäster får

be för brudparet. Det är inte självklart att man hittar någon som man vill leva livet tillsammans med. Det är en gåva att få göra det, en gåva som man kan vilja tacka Gud för och be om Guds beskydd över. Det får man göra i vigseln.

I den kyrkliga vigseln betonas, att äktenskapet är en livslång gemenskap eller åtminstone att det är avsikten att den ska räcka hela livet ”tills döden skiljer oss åt.”

Kärlek är både gåva och ansvar, känsla och uppgift. Den är något att arbeta för både i sorg och glädje, i nöd och lust.

Familjen är värd det.

Genom att numera även homosexuella kan vigas i samkönat äktenskap har kyrkan erkänt deras vilja att leva i trohet och kärlek och få del av ett tryggt familjeliv på samma sätt som heterosexuella.

Till sist påminner den kyrkliga vigseln om att våra hem är inneslutna i Guds kärlek och förlåtelse. Det kan vara viktigt att få höra och bära med sig, liksom bönen om välsignelse som läses över varje brudpar.

Tomas Anderman, vik. kyrkoherde

Församlingsblad för Västerlövsta, Huddunge och Enåkers församlingar

Distribution: Posten

Redaktionsråd:

Elin Johansson
Tomas Anderman
Eva Wikström
Kalle Andersson
Lars-Erik Larsson

Annonser/texter/reportage:

bokas på tfn 0224-341 90
elin.johansson@svenskakyrkan.se

Utgiven av: Västerlövsta pastorat,
Box 18, 744 21 Heby, Tfn 0224-341 90
Ansvarig utgivare: Kyrkoherden

Layout, original och tryckning:

Hallvigs, Morgongåva
Omslagsfoto: Lena Larsson, Heby

Välkommen till Vägkyrka!

Fika, gemenskap och en stilla stund, kan det kombineras? Ja absolut, för det är precis vad **Vägkyrkan** handlar om.

Ett stort antal församlingsbor ställer upp som värdar och finns till hands för gemenskap och information samt ansvarar för att kaffebordet med hembakat dopp är välfyllt. Som besökare väljer man själv när man vill fika och prata eller när man vill sitta ner i stillhet, kanske meditera, be en bön eller bara titta på kyrkorummet.

Vägkyrkan är öppen alla dagar från 4 juli till och med 1 augusti från kl. 12.00 till 17.00. Andakt kl. 14.00 varje dag (söndagar gudstjänst).

Böcker och rättvisemärkta varor kommer att finnas till försäljning i vapenhuset.

Vägkyrkans planeringsgrupp består av Lola Larsson, Gunilla v. Knorring Johansson samt Birgit Johansson.

Tag gärna med dig någon som inte brukar besöka Vägkyrkan!

Vi söker gravrättsinnehavare

På många gravar i våra församlingar saknar vi rätt gravrättsinnehavare, korrekta adresser m.m. Enligt begravnings-lagen måste det finnas en nu levande person som ansvarar för gravplatsen.

Vi vill att du kontaktar oss på pastorexpeditionen tel. 0224-341 90 eller någon av våra vaktmästare för kontroll av dessa uppgifter. På vissa gravar har vi placerat ut skyltar gällande detta.

Vi har tagit hand om en hel del gravlyktor, och dessa kan hämtas hos vaktmästare Lars-Göran Sjöling.

Hemliga resor

sommaren 2010

Följ med oss på en spännande resa, vi åker till kyrkor och sevärdheter inom rimligt avstånd, men ingen förutom chauffören vet exakt vart... Vi har gissningstävling på bussen.

Boka in redan nu! Kom ihåg att anmäla dig i tid, resorna är mycket populära och platserna tar fort slut.

7 juli, 14 juli, 21 juli, 28 juli

Avresa från Heby torg kl. 17 (Bussen stannar även i Enåker vid affären kl. 16.35 och vid Huddunge kyrka kl. 16.15)

Priset är **125 kr** per person, fika ingår.
Vi kommer tillbaka till Heby ca 21.30

Anmäl dig senast måndagen innan onsdagens avresa till Lars-Erik Larsson eller Margit Grahn på telefon 0224-31076, 070-237 94 88, som anordnar resan i Västerlövsta församlings regi.

Snudda himmel ihop?

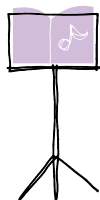
Kärleken till en annan människa kan kännas som att snudda vid något himmelskt. Att gifta sig är en av de viktigaste händelserna i livet. Ett bröllop kan se ut på många olika sätt. Stort eller litet, det avgör ni.
Läs mer på svenskakyrkan.se/vigsel

Svenska kyrkan

SOMMARGLÄDJE

Västerlövsta kyrkokör och Atinakören gläds åt sommaren och sjunger vackra sommarsånger som vi både får lyssna till och sjunga med i.

Västerlövsta kyrka, måndagen 28 juni, 19.00

Tre klarinetter och sång

av Eivor Hoffman, Gunnar Ekbohm, Hans Karlsson och Mats Wilhelm

Helgsmålsböen i Enåker kyrka, lördagen den 3 juli, 18.00

Musik i sommarkväll

Tomas Olofsson, violin
Urban Olsson, piano och orgel
Västerlövsta kyrka, torsdagen den 15 juli, 19.00

Leif Berglund spelar gitarr vid Rocksjön i Huddunge

Lördagen den 17 juli, 18.00

Allsångskväll

22 juli klockan 18.00 Hembygdsgården, Heby

Allsångsledare: Berndt Cederlöf och Karl-Johan Olsson
Servering och Lotteri
Vid regn i Västerlövsta församlingshem

ENÅKERS SPELMÄN

Helgsmålsböen i Enåker kyrka, lördagen den 24 juli, 18.00

URBAN OLSSON, DIKTER OCH MUSIK

Helgsmålsböen i Enåker kyrka, lördagen den 7 augusti, 18.00

Musik i sommarkväll

Eva Blomqvist, sång
Åsa Olsson, sång och orgel
Västerlövsta kyrka, torsdagen den 12 augusti, 19.00

Konsertpianisten Susan Yondt spelar och berättar om Chopin och Schumann

Huddunge kyrka, lördagen den 14 augusti, 18.00

SAXOFON

Birgit Schildt spelar saxofon.
Helgsmålsböen i Enåker kyrka, lördagen den 21 augusti, 18.00

Musik i sommarkväll

LJUST OCH PRAKTFULLT

Orgelkonsert i orgelveckan av Göran Blomberg
Västerlövsta kyrka, onsdagen den 25 augusti, 19.00

ORGELKONSERT med LIGITA SNEIBE

En av orgelveckans konserter
Helgsmålsböen i Enåker kyrka, lördagen den 28 augusti, 18.00

Orgelkonsert Ulf Söderberg mfl.

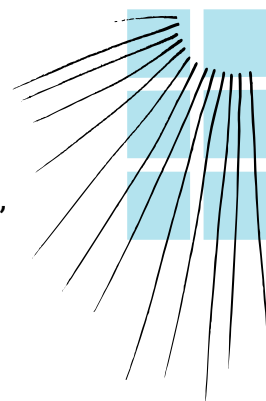
Huddunge kyrka, fredagen den 27 augusti, 19.00

MEDELTIDSMÄSSA

Vid kyrkoruinen i Huddunge, söndagen den 4 juli, 20.00

SOMMARDIKTER

Staffan Johansson,
Susanna Pettersson och
Alf Gilbert Lindström
Helgsmålsböen i Enåker kyrka, lördagen den 10 juli, 18.00

DÖPTA

Västerlövsta församling

Lucas Ringvall, Ellen Olsson,
Hampus Karlsson, Alvar Olsson,
Ida Ahlsén, Elias Fange, Elvin Ryding.

VIGDA

Västerlövsta församling

Jenny Oskarsson o. Johan Larsson,
Lena Eriksson o. Addam Olsson,
Johanna Ryding o. Jens Berglund.

AVLIDNA

Västerlövsta församling

Lars Ekström, Sören Bergsten,
Hannu Tamski, Gertrud Domberg,
Ann-Britt Andersson, Olle Eriksson,
Rune Rönngren, Margareta Leffler,
Kjell Lindström, Arne Wallén,
Göte Andersson, Britt Andersson,
Lars Lundberg, Ingvar Edberg

Huddunge församling

Jan Norberg, Hans Johansson

Från liv till död

Vi tar er
med på en
musikalisk resa genom
livets olika faser.

Med allt från poprock till dragspel så finns det
något för alla!

Välkomna till **Huddunge kyrka**, lördagen
den **10 juli klockan 18.00!** Föreställningen
kommer att hålla på i ca en timme, därefter
är det fika i församlingshemmet.

Medverkande är olika lokala talanger.
Föreställningen är gratis.

Arrangör: Björn och Kristin Ekman

Tillsammans i Sommarträdgården

Tipspromenad

Gula Villan, Heby

Caféservice

Second hand

Levande musik

Kostnad för tipspromenad 20 kr vuxen, 10 kr barn

Följande tisdagar kl. 18-20

29 juni, 13 juli och 27 juli

Svenska kyrkan
VÄSTERLÖVSTA FÖRSAMLING

 Hela människan

Grillkväll

Tag med egen mat. Grill och kol finns. Kaffe, te, saft & glass
finns att köpa. Sällskapsspel -tag gärna med egna.

Tisdagar kl. 18

6 juli, 20 juli och 3 augusti

Svenska kyrkan
VÄSTERLÖVSTA FÖRSAMLING

 CENTRUMKYRKAN

 Hela människan

Svenska kyrkan

Internationellt arbete

Internationellt engagemang

I Västerlövsta pastorat har vi bildat en Internationell grupp som består av Gunilla v. Knorring Johansson, Lola Larsson, Eva Wikstöm, Monika Psilander samt Eivor Hoffman med Margareta Temnéus som samordnare. Eivor är ombud för Svenska kyrkan i Utlandet (SKUT) medan de andra är ombud för Hela Världen, Svenska kyrkan, Internationellt arbete (f.d. Lutherhjälpen och Svenska kyrkans mission). Internationella gruppen är ansvarig för att bevaka och lyfta fram internationella frågor i församlingsarbetet, att öka kunskapen och medvetenheten samt att arbeta med insamlingar till projekt som Hela Världen driver och stöder.

Allas rätt till rent vatten

Vid vårt första sammanträde i våras beslutade vi om ett insamlingsmål kring temat "allas rätt till rent vatten". Påståendet "utan vatten inget liv" är så självklart att vi sällan eller aldrig funderar över det. Vi har ju så gott om vatten att vi till och med använder dricksvatten att vattna gräsmattor och spola toaletter med. Mer än en miljard människor saknar detta rena vatten. Därför dör det ett barn var femtonde sekund. Till-

gången till rent vatten är en förutsättning för att människor ska kunna klara sig och utvecklas. För 21 000 kr kan man borra en brunn i t.ex. Liberia. Då bidrar byborna själva med sand och grus samt mat till brunnsborrharna. Några bybor får sedan en kort utbildning för att klara av reparationer.

"En miljard människor saknar rent vatten. Fyll en hink!"

Vi startade det här insamlingsprojektet den 28 april och kommer i sommar att ha våra stora vita hinkar beredda vid kyrkkaffan, vissa gudstjänster och under Vägkyrkan bl.a. Vad vi hittar på till hösten kommer i nästa nummer av tidningen. Vi hoppas nå målet, som är 21 000 kr, innan årets slut. Så fort du ser den vita hinken med texten "En miljard människor saknar rent vatten. Fyll en hink!" så vet du att pengar som läggs i den går till brunnsborrningsprojektet. Tack för att du vill vara med och bidra.

På vår egen hemsida www.svenskakyrkan.se/vasterlovsta kan du gå in och se hur hinken fylls.

På www.svenskakyrkan.se/internationelltarbete kan man läsa om allt det arbete som Svenska kyrkan är involverad i ute i världen.

Margareta Temnéus, diakon

Sopplunch för stora och SMÅ!

För många har det blivit en tradition att gå till Västerlövsta församlingshem varannan torsdag kl. 12 på sopplunch. Några gäster tar med vänner, andra kommer ensamma med förhoppning att möta kända ansikten eller helt enkelt göra nya bekanskap. Åter andra har blivit hämtade av frivilliga medarbetare som ställer sig själva och sina bilar till förfogande för dem som inte kan ta sig till församlingshemmet på egen hand.

Vår husmor Helene Jonsson överraskar nästan alltid med "den godaste soppan hittills". Variationen tycks oändlig, det är lika spännande varje gång menyn presenteras. En av våra frivilliga har assisterat Helene med soppan. En annan har levererat sin hembakade kaka till kaffet. En grupp om tre personer – ofta både damer och herrar – har dukat och dekorerat borden. Smör och bröd ställs fram och soppan serveras. Den glada och otvungna stämningen, lukten av dagens soppa och det nybryggda kaffet bidrar till verklig feststämning.

Oftast bjuds det också på ett kort musikinslag. Ettorna från Heby skola som vid ett tillfälle per termin brukar stå för programmet bidrar med ett av de absolut mest uppskattade inslagen! Som avslutning förmedlas några goda tankar som förhoppningsvis kan stämma till eftertanke och vara till både uppmuntran och tröst.

I ett angränsande rum finns möjlighet att köpa läsvärda böcker och vackra hälsningskort. Dessutom finns rättvisemärkta varor som t.ex. choklad, kryddor, smycken och porslin. Någon handlar till sig själv, andra hittar presenter att ge bort.

Diskandet och iordningsställandet av lokalen som dagens

Förstaklassare från Heby skola, uppträder med sång på en av årets soppluncher.

team också ansvarat för, är snabbt avklarat och plötsligt är församlingssalen återställd till sitt ursprungliga skick. Innan medarbetarna skiljs åt samlas man ofta kring köksbordet för lite eftersnack och en kopp kaffe.

De frivilliga ställer i regel upp en gång per termin. På så sätt får många en chans att vara med och känna glädjen i att ordna "fest". Och naturligtvis äter man soppa gratis den dagen.

En vision och förhoppning vad gäller soppluncherna är att det skall bli en större åldersspridning bland gästerna. Vi har plats för fler och tänk om vi fick se några från den yngre generationen också som t.ex. föräldralediga mammor och pappor med sina små. Att blanda åldrar och generationer är det mest naturliga i världen. Hjälptill att förverkliga min vision!

Vi startar igen torsdagen den 2 september. Välkomna, oavsett ålder!

Margareta Temnéus, diakon

Den heliga marken

”Ta av dig dina skor, du står på helig mark.” Guds tilltal till Mose i andra Mosebok 3:1-5 får bli inledning till denna lilla betraktelse över ”det heliga.” Den heliga marken är naturligtvis kyrkorummet och kyrkogården och man kan inte bete sig hur som helst där. Kyrkogården är helgad åt de döda och är deras vilorum och kyrkan är den heliga platsen som är avsedd för gudstillbedjan och lovsång. Men den heliga platsen handlar även om generationers arbete och därmed också månghundra och tusenåriga traditioner och den ska behandlas varsamt och med aktning. Förändringar när sådana görs måste ske på ett sådant sätt att inte människor blir sårade eller känner sig hemlösa. Det är inte acceptabelt att bara gå på i ullstrumporna.

”Helig, helig, helig är Herren Sebaot. Hela jorden är full av hans härlighet.” Gudstjänstens inledningsord anger att den heliga marken är så mycket mer än själva kyrkorummet med dess omgivning. Eftersom Gud är universums skapare och Herre är även världen hans och därmed också helig mark. Vad innebär det då att jorden är en helig plats? För mig innebär det ett livsnära förvalterskap. Med livsnära menar jag att man skall medverka till att inte Guds värld blir utan syre. Det jag tänker på här har ett långt vidare perspektiv än det som hamnar inom miljöagendan och rättvis fördelning av jordens resurser med mera. För mig handlar det också om hur vi behandlar våra medmänniskor. Det är nog lättare att vara snälla mot dem som vi accepterar och tycker om och dem som vi har nytta av för egen vinnings skull. Svårare blir det att ta den i handen som vi varken kan eller vill möta i kärlekens namn och full acceptans. Ingen människa är en egen ö utan lever och andas i samverkan med andra. Vi behöver alla bli bekräftade och förstådda. Det är detta som jag menar med att tillföra Guds värld livgivande syre.

”Heliga Treenighet, Fader, Son och Ande, led oss till dina djup av rikedom, vishet och kunskap, så att vi kan vittna om försoningens hemlighet.” Vi lever i den heliga Trefaldighetstiden, växandets och mognandets tid. Vi lever också i den heliga tiden och vi inte bara står på helig mark utan har blivit satta på den i ett livslångt förvalterskap. Vi har fått ett uppdrag att växa tillsammans i ett enda vi, inte i en ”vi och dom” mentalitet. För hur ska vi en gång kunna leva tillsammans i Guds himmelrike om vi inte kan ta vara på varandra här på jorden. Vi kan inte bara rycka på axlarna och tro att i himlen ordna Gud det utan vi måste börja här och nu i samverkan och gemenskap. Det är så som vi idag i IT- ålderns tidevarv kan ta av oss skorna därför att vi inte bara står på, utan lever på helig mark och i den heliga tiden.

Ofta när vi talar om kyrkan så avser vi kyrkorummet men att vara kyrka är så mycket mer än en bestämd plats med

givna ramar. Du och jag är kyrkan och alla andra kristna är kyrkan. Gudstjänsten, eller mer tjänst inför Gud, sker inte bara på söndagen utan hela veckan under årets alla dagar. Så var vi än befinner oss om det så är inne i kyrkorummet eller utanför dess väggar, så firar vi gudstjänst tillsammans i gemenskapens och förvalterskapets anda. Det är detta som jag kallar att vara kyrka och en livsnära sådan.

När dagen fylls av fågelsång, när äng och hagar blommar, när markens hela rikedom förkunnar nordens sommar. Då spelar Skaparen och vi är toner i hans symfoni av ljud och ljus och färger.

När vi i tvivel frågar oss om vi är rena toner. Då svarar Gud: Han lovar oss att Jesus allt försonar: I vattnets tecken blir du ren, som sommarsolens klara sken i himmelrikets sommar. Så sänd till oss din Ande, Gud, som dag från dag oss renar, som små och spridda toners ljud till något stort förenar. Från ton till ton din lovsång når och klingar som ett skönt ackord bland himmelrikets vindar.

Guds kärleks makt är frisk och stark fast år och stunder vänder. Hans Ande genomsyrar allt, vi vilar i hans händer. Då spelar Skaparen och vi blir toner i hans symfoni av ljus och ljud och färger.

Med denna trösterika sommarpsalm önskar jag er en riktigt härlig och livgivande sommar.

Lena Gustavsson, komminister

Sommar, bröllop och kärlek

Jag har en känsla av att de kyrkliga vigslarna har ökat och det gläder mig verkligen. I juni har vi rätt många vigslar här i Västerlövsta kyrka och då inte minst det bröllop som skedde den 19 juni då Heby kommuns egen Daniel och Viktoria gifte sig. Men oavsett vilket bröllop det än är så är det underbart fantastiskt att få vara vigselpräst. Så alla mina brudpar och alla andra som gifter sig i sommar önskar jag en fantastisk dag och ett fantastiskt liv.

Det har ju varit mycket i massmedia om Kronprinsessan och hennes Daniel och då inte minst om inledandet i kyrkan. En del präster har också uttalat sig och menar att inledandet av fadern inte är enligt svensk-kyrklig tradition. Jag tänker inte gå in i den debatten men vill gärna berätta om symboliken av när brud och brudgum går in tillsammans. Då visar man hela världen att nu är det vi två som hör ihop och vill leva tillsammans.

Hon är inte längre pappas lilla flicka och han inte mammas pojke på samma sätt som förut. När man så kommer fram till altaret så har man alla sina bakom ryggen. Det innebär inte att man är övergiven eller vänt ryggen till alla nära och kära, utan att man har dem bakom sig som en extra trygghetsförsäkring, alltid beredda att finnas till hands. När man så står där framför Guds altare så inte bara lovar man Gud att hålla ihop, utan man är omgiven av hela den gudomliga härlighetens välsignelse och den håller i ur och i skur. Är inte detta helt fantastiskt så säg? Det bästa av allt är att även om man själv har svårt att ta till sig Gud så finns han där tillhands alltid. Att leva tillsammans är inte lätt och vi präster är inga experter på det här mer än andra.

Det vi kan förmedla är Guds närvaro och delaktighet i våra liv och det tror jag räcker långt. Med glädje ser vi framemot att man väljer kyrkan som vigselplats och ska göra vårt bästa för de par som kommer hit. Gamla eller unga människor så är det här med bröllop alldeles fantastiskt roligt.

*Lena Gustavsson,
kommunminister*

Vi ska gifta oss!!!

Kärlek är sol en regning dag.

Skrevet av en konfirmand 2010

Hur gör vi nu? Förutom allt bestyr med eventuella bröllopskläder och fest är det bra att tänka på följande.

1. Frack eller inte

Man behöver för resten inte bry sig om bröllopskläder för att gifta sig. Vigseln i kyrkan kan ske i all enkelhet i vardagskläder och med endast två vittnen närvarande. Men den kan också vara högtidlig och påkostad med frack och brudklänning och många gäster. Brudparet kan gå under musik uppför kyrkgången, men präst och brudpar kan också samlas vid altaret utan högtidlig procession.

De yttre formerna för vigseln bestämmer brudparet. En del vill inte gifta sig för att ordna stor fest utan bara för att få bli gifta.

2. Välj kyrka och boka i god tid

Det är bra att vara ute i god tid när man vill boka tid för vigsel i kyrkan. Svenska kyrkans clearingsystem gör det möjligt att gifta sig i vilken kyrka som helst oavsett vilken församling man tillhör. De flesta väljer kanske sin "hemförsamlings" kyrka. För den som är medlem i Svenska kyrkan kostar det ingenting att gifta sig i kyrkan, när vigseln sker i Svenska kyrkans ordning, det vill säga vigseln förrättas av en av Svenska kyrkans präster och enligt kyrkans vigselordning.

Om ni vill ha "egen" präst som inte hör till församlingen som kyrkan tillhör kan ni få stå för den kostnaden själva.

3. Hindersprövning och val av efternamn

De som ska gifta sig måste ansöka om hindersprövning hos Skatteverket som ser efter att det inte finns några lagliga hinder för äktenskapet. Hinder kan vara att någon av parterna redan är gift eller att de är för nära släkt. Intyget om hindersprövning ska lämnas till vigselprästen för prästen har inte rätt att viga någon utan skatteverkets intyg.

Före vigseln ska de som gifter sig också bestämma vilket eller vilka efternamn de tänker bära som gifta. Namnen anmäls på en blankett som man får från skatteverket.

4. Vigselsamtal

Någon tid före vigseln träffas präst och brudpar för ett vigselsamtal. Det sker oftast i kyrkan, så att de kan gå igenom vigselordningen och öva praktiska detaljer. Det finns goda möjligheter för brudparet att sätta sin personliga prägel på vigselgudstjänsten genom val av psalmer, in- och utgångsmusik, extra sång och musik, textläsningar m.m. Det pratar om under vigselsamtalet.

Har du andra frågor än de som besvaras i texten ovan? Ring gärna då någon av våra präster så hjälper de dig.

Foto: Lena Larsson, Heby

Kärlek är när man känner att man kan vara sig själv utan att behöva bevisa något.

Skrevet av en konfirmand 2010

Mer bröllop för pengarna

En av livets stora högtider och en stor investering. Enligt en aktuell undersökning kostar ett bröllop i genomsnitt 54 000 kr. Festen och ringarna kostar mest.

Bröllopfesten kostar i genomsnitt 35 000 kr.
Spartips: Dra ner på antalet gäster, boka en festlokal som tillåter dig att ta med egen mat och dryck.

Brukklänningen kostar i genomsnitt 4 400 kr.
Spartips: Köp en brukklänning på Second hand eller på Blocket.se från ca 1000 kr.
Brudgummens kläder kostar i genomsnitt 2 900 kr.

Spartips: Begagnad frack på Blocket.se kostar från ca 1000kr.

Vigselringarnas medelpris är ca 10 000 kr
Spartips: Billigaste vigselringen hos Guldfynd kostar 3 698kr.

Medelpriset på blommor är 2 000 kr.
Spartips: En vackert stylad ros för 100 kr.

I genomsnitt ger sig vartannat par iväg på en bröllopsresa för ca 22 000 kr.
Spartips: Romantisk stuga på Gotland kostar från 3 250 kr/natt inkl. en Folkabubbla cabriolet.

Försäkring

Det finns försäkringsbolag som erbjuder en försäkring som ersätter 75 000 till 150 000 kr om något oförutsätt inträffar som gör att bröllopet måste ställas in. Men försäkringen ger inget skydd för ett nej. Premien ligger på 1 495-2 995kr.

Juridik kring en vigsel

Giftorättsgods. Genom äktenskapet blir alla dina tillgångar giftorättsgods. Din make får ett anspråk på halva värdet av allt du äger om äktenskapet upphör. Det gäller allt, både inom och utom Sverige. Egendom som är enskild genom villkor i gåvobrev, testamente eller genom äktenskapsförord är dock undantagen från delningsreglerna.

Äktenskapsförord. I förhållanden där en av parterna är förmögnare än den andre kan det vara klokt att skriva ett äktenskapsförord där all eller viss egendom görs till enskild. Äktenskapsförordet måste ni skriva tillsammans. Glöm inte att registrera äktenskapsförordet hos tingsrätten. Vill ni efter en tid göra några ändringar upprättar ni ett nytt.

Källa: Privata affärer nr.6 2010

Om Möhippan

Så var kommer möhippa ifrån?

Förr, redan på 1500-talet, så hade alla delaktiga kvinnor, på den tiden alla ogifta kvinnor, en mökväll för den blivande bruden, där de tillsammans badade för att vara rena och fräscha på bröllopsdagen.

På 1900-talet utvecklades mökvällen till möhippan, en lugn tillställning väninnor emellan, där den blivande bruden fick presenter i form av hushållsredskap inför sin roll som husmor i äktenskapet. Ordet mö betyder ogift och hippa betyder festlig sammankomst.

I Sveriges 2000-tal kallas möhippan

även för hippan och den blivande bruden överraskas och kläs ut av sina väninnor som planerat en fullspäckad dag åt sin glatt oväntade vän.

Hippan har nyligen präglats av inslag från den manliga varianten, svenssexan, med mer eller mindre galna upptåg.

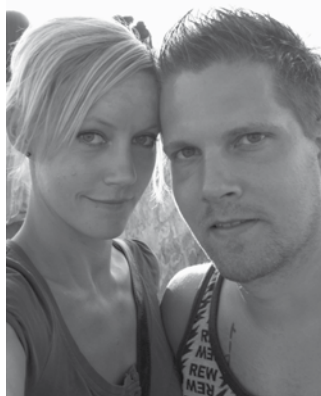
Ofta ligger initiativet och huvudansvaret på brudtärnan men vem som helst av brudens vänner kan ordna möhippan. Det krävs oftast en hel del planering för att det ska bli en lyckad tillställning.

Källa www.brollopslycka.se

Maria Alriksson bördig från Ål, Heby gifter sig med sin Johan i Västerlövsta kyrka på midsommardagen. Hon utmanades under sin möhippa bland annat att genomföra höghöjdsbanan i Fjällnora utanför Uppsala. Det är en äventyrsaktivitet som ofta utförs av möhippegång och Maria klarade det hela galant. Det finns två höjder att välja på, den högsta höjden på banan ligger på ca 14 svindlande meter där man alltså på olika sätt ska ta sig mellan trädstammarna runt banan.

Hebys egna Victoria och Daniel

Paulina Eriksson och Martin Tennemar vann en tävling om att få gifta sig på kronprinsessans Victorias bröllopsdag. I höstas var det audition där flera par intervjuades av en jury innan "vinnaren" valdes ut. De fick inte bara gifta sig på den speciella dagen utan de fick även bröllopbuketten, smink, frisyren, klänningen och bröllopsmiddagen av olika sponsorer.

Det är två företag från Heby, bland annat festfix-företaget Kippis som ligger bakom idén.

Paulina är uppvuxen i Heby och Martin kommer från Östervåla, de har varit förlovade i 5 år och den 19 juni vigdes de alltså i Västerlövsta kyrka.

Elin Johansson

Huddungeborna Gunilla Wikström och Maritha Prenler gjorde tillsammans en utställning i Huddunge vilken handlade om bröllop och allt som hör därtill. Det är drygt 10 år sedan, så de gamla klänningarna har nu blivit ännu äldre men än är det inte för sent att uppmärksamma initiativtagarnas stora arbete med denna utställning och kanske kan vi hoppas på en ny utställning snart igen? Nu får vi som läser Kyrkbacken ta del av en del foton från utställningen, samtliga föremål som ses på bilderna är insamlade just från Huddunge.

Mål och gemål

Brudpar och brudklänningar, bröllopskort, skrock, seder och bruk presenterades vid utställningen "Mål och gemål", 1999 i samband med Huddungedagen i Huddunge gamla församlingssal. Där visades brudpar från bygden från slutet av 1800-talet fram till 1999.

Den äldsta brudklänning, från 1870 eller 1880 i svart sidentaft, lånad från familjen Lövgren, visade på en skyltdocka som bar vit lång slöja, myrtenkrona, pappersblommor samt en liten brudbukett med långa vita band. Brudgummen bar svart bonjour, svarta byxor, vit skjorta samt kravatt, svart hög hatt, svarta handskar och skor.

För övrigt visade foton av brudpar från 1900 fram till 1999 och så många brudklänningar som vi kunde låna ihop av Huddungeborna, vilket blev ett uppskattat sätt att se hur modet ändrades under årens lopp.

Man kunde också se annan lokal historia på utställningen och många personer bidrog med arbete och kunskap. Bl a visades en kavalkad över Rödjebro IF, därav utställningens titel Mål och gemål.

Under Huddungedagarna tre ordnades även en musikkväll i kyrkan med lokala förmågor och delar av Animakören. Kyrkan visade upp föremål från skattkammaren och man kunde gå upp i kyrktornet och ta en titt på Huddunge från ovan.

Gunilla Wikström och Maritha Prenler

Den äldsta brudklänning, från slutet av 1800-talet i svart sidentaft, lånad från familjen Lövgren, Huddunge. Då till skillnad från nu var det mycket vanligt med svarta bröllopsklänningar.

Maritha Prenler och Gunilla Wikström från Huddungeby som höll i utställningen.

Utställningen visade många olika klänningar från olika tidsperioder Här är några utav dem.

Vigslar i olika kulturer

Det är spännande att se hur en vigsel kan se ut i olika delar av världen, det kan finnas stora skillnader. Här kan du läsa om två kulturer som skiljer sig en del från det vi i Sverige är vana vid. Vår diakon Margareta Temnéus som bott och arbetat i Filippinerna, berättar om bröllop i Stilla havets övärld.

En brud i Salomonöarna i Stilla Havsområdet förs från hemmet av mamman och andra familjemedlemmar till den väntade brudgummen och bröllopsceremonin. Hela följet domineras av gråt och tårar eftersom man nu lämnar ifrån sig dottern till den blivande mannen. Bruden bär en krona gjord av sedlar, pannbandet är gjort av snäckor kantade med tänder från flygande hundar (fladdermöss).

Foto: Temnéus

Ett brudpar i Filippinerna omgivet av tärnor och brudnåbbar. Marshalkarna fotas separat tillsammans med brudparet. Bröllop är hela släktens angelägenhet och man hjälps åt med arrangemang och kostnader. Ett stort antal bröllopsvittnen från bådas släkter och vänkretsar skriver under vigselbeviset, tar på sig uppgiften att stötta det nya paret i framtiden och blir också "släkt" med varandra. Brudparet tilltalar dem därefter med en speciell släktterm; "ninang" till kvinnorna och "ninong" till männen istället för förnamnen. Bröllopsvittnena har även gått in i en ny släkterelation med varandra som gemensamt ansvariga för den nya familjens framtid.

Foto: Temnéus

Ekonomi

- årsredovisning 2009

Verksamhetsåret 2009 är till ända och årsredovisningen för 2009 har antagits av pastoratets högsta organ kyrkofullmäktige. Verksamhetsuppföljning med verksamhetsberättelse för året visar att vårt pastorat sjuder av verksamhet och involverar en stor mängd människor.

Det ekonomiska resultatet för 2009 blev positivt. Verksamhetens intäkter ökade med ca 10 % eftersom samfälligheten under året har erhållit kyrkoantikvarisk ersättning för upprättande av vård- och underhållsplaner och ett försenat bidrag för installation av tjuv- och brandlarm samt ett tillfälligt församlingsbidrag. En justering av gravskötselavgifterna har gjorts och nu anses registret som komplett, denna justering innebar en intäkt. Intäkterna för kyrkoavgift och begravningsavgift har ökat. Försäkringsersättning och ersättning för facklig förtroendemän har erhållits.

Verksamhetens kostnader har minskat med ca 10,7 % och personalkostnaderna har minskat jämfört med 2008. Det egna kapitalet överstiger det fastställda målkapitalet med 4 %.

Medlemsantalet i Svenska kyrkan i Västerlövsta pastorat är högt, 82,3 % dock är den allmänna trenden i landet att medlemsantalet sakta men säkert minskar, så även för oss. Sjukfrånvaron bland de anställda i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden fortsätter att minska, i år 2,32 % (2008 års värde var 4,43 %).

Idag ser det ekonomiska läget stabilt ut, men en konjunkturnedgång som drabbar samhället i stort dröjer ungefär två år innan den slår igenom i Svenska kyrkan. Intäkterna från kyrko- och begravningsavgift fås i förskott och en avräkning görs när verkligt utfall visas och därefter sker reglering, därför spås nu ett sämre ekonomisk läge för kyrkan de kommande åren. Kyrkonämnden arbetar med att ta fram åtgärder och besparingsplaner för att det egna kapitalet inte ska urholkas alltför mycket men samtidigt utan att dra ner på verksamhet. På många områden arbetas det med effektivisering och utökad samordning för att bättre ta tillvara på de resurser vi har.

Revisorerna har i sin granskningsrapport påvisat att pastoratet bör utveckla sina reglementen för attest- och utanordning. Ett arbete som kyrkonämnden i skrivande stund arbetar för fullt med.

Välkommen in på pastorexpeditionen för att hämta dokument som årsredovisning och verksamhetsuppföljning för 2009.

Elin Johansson

Håll utkik efter mig när du handlar!

Känner ni igen denna slogan från affischer och broschyrer lite varstans? ”Håll utkik efter mig när du handlar!”

En kvinna plockar te, andra skördar kaffebönor eller kakao-frukter men det kan också röra sig om produkter som bomull, rosor, vin och fotboll. Detta är några exempel på ”fairtrade” varor. Fairtrade är en oberoende produktmärkning. När vi väljer Fairtrade bidrar vi till förbättrade arbets- och levnadsvillkor för odlare och anställda i utvecklingsländer. Barnarbete och diskriminering motarbetas, demokratin främjas, de sociala och ekonomiska förutsättningarna i lokalsamhället påverkas positivt, miljöhänsyn tas vilket också främjar ekologisk produktion. För fattiga arbetare och bönder kan bättre betalt betyda skillnaden mellan skolgång eller inte till barnen, ett permanent hus i stället för ett pappskjul, rent vatten i stället för hälsovådligt, bassjukvård istället för att dö av till synes enkla åkommor. Allt detta som vi bara tar för givet är tyvärr inte alls självklart för stora delar av världens befolkning. Genom att handla rättvisemärka varor bidrar vi till att förbättra livet både för enskilda människor och

för det lokalsamhälle de lever i. På lång sikt påverkar det också det globala samhälle som vi alla tillhör. Gå gärna in på www.fairtrade.se och läs mer!

Både i Västerlövsta församlingshem och på pastorsexpeditionen fortsätter vi att sälja rättvisemärkta varor. Vi har utökat sortimentet, det blir allt populärare att köpa choklad, smycken, kryddor och porslin från vår butik. För oss är varorna inte en inkomstkälla utan vi vill bidra till möjligheten att handla rättvisemärkt samt att öka medvetenheten om den verklighet som så många människor i världen lever i. Fler och fler vanliga matvaruaffärer har en hel del fairtrade numera. Vårt lilla sortiment hittar du inte i vanliga affärer men rättvisemärkt kaffe kan man köpa i matvaruaffärerna, därför tar vi inte hem kaffe.

Västerlövsta kyrkonämnd rekommenderar att alla produkter som församlingarna köper in i möjligaste mån ska vara både vara rättvisemärkt och ekologiskt. Allt kaffe som serveras i Västerlövsta pastorats regi är därför rättvisemärkt.

Håll utkik efter mig när du handlar!

En bok i stället

I församlingshemmet finns också ett litet utbud av goda böcker för alla åldrar, samt vackra kort och tavlor. När du behöver en present till en födelsedagsuppvaktning eller en annan bemarkelsedag, då är böcker och rättvisemärkta varor en alldeles utmärkt god idé.

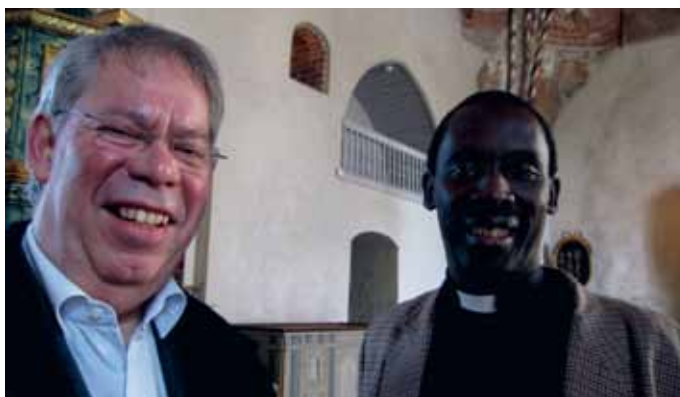
Pastorsexpeditionen, Kyrkogatan 3 i Heby, är öppen: tisd. kl. 10 – 12 och 13 – 15 samt torsd. kl. 10 – 12. Vi finns där på andra tider också. Vill du handla, knacka på så öppnar vi!

Internationella möten i pastoratet

Onsdagen den 26 maj bjöd SFI:are (Svenska För Invandrare) in till kulturlunch i Västerlövsta församlingshem, tanken var att främja möten mellan olika kulturer, denna gång genom att bjuda på typisk kurdisk mat. Det var mycket god mat som serverades och många fick tillfälle att byta några ord med någon man inte talat med tidigare. Vi hoppas på fler sådana sammankomster.

Larry Herrera, präst, arbetar som rektor och lärare på en prästutbildning på Filippinerna. I slutet av maj kom han till Sverige på besök, delvis för att delta under Världens fest i Växjö som du kan läsa mer om i det här numret av Kyrkbacken men också för att vara med och delta i mässan i Västerlövsta kyrka den 30 maj i samband med avtackningen av tidigare kyrkoherde Marcus Åstrand.

I början av april gjorde biskop Fred S. Mwesigwe från Uganda (till höger på bilden), en snabb visit i Heby och Västerlövsta kyrka där han träffade bland annat syföreningens damer i församlingshemmet vid kyrkkaffet. Nästa plats för biskopen att besöka i Sverige var Ockelbo, därför var Stefan Nilsson (till vänster på bilden), kyrkoherde i Ockelbo pastorat, även på plats i Heby för att möta upp biskopen.

Elin Johansson

Världens fest

Världens fest är Svenska kyrkans återkommande riksmöte kring internationellt arbete. Världens fest anordnades i Linköping 2002, Västerås 2005 och Åre 2007 och nu senast den 4-6 juni i Växjö. Mer än 2500 personer samlades kring temat "En annan värld är möjlig!"

Världens fest i Växjö ville inspirera och utmana oss inom Svenska kyrkan i globala frågor som rör mission, miljö/klimat, migration och marknad och visa på att en annan värld är möjlig. Mötet var öppet för alla och deltagarna kom från församlingar runt om i Sverige. Många är internationella ombud på hemmaplan, andra är allmänt intresserade av att engagera sig i den världsvida kyrkan som vi alla är en del av. Svenska kyrkans samhörighet med den världsvida kyrkan var påtaglig genom internationella gäster som också medverkade i de gudstjänster, mässor, seminarier, föreläsningar, musikevent etc. som erbjöds kring mötets fyra M; nämligen Mission, Miljö, Migration och Marknad.

Mission är Svenska kyrkans grundläggande uppdrag - ständigt aktuellt att reflektera över. Miljö, Migration och Marknad

Västerlövsta pastorats Internationella grupp deltog i Världens fest i Växjö och ger var sin liten glimt från festen. Ca 200 olika programpunkter fanns att välja mellan.

Ewa Wikström

En annan värld är möjlig!

Det var temat på Världens fest och för vår **miljö** talade Stefan Edman, biolog och författare. Han manade oss att inte ge upp hoppet om att problemen går att lösa: "Låt oron bli en drivkraft! Det är bråttom, men det är inte för sent!" Hans faktaspäckade tal var fyllt av livsglädje och en stark tro på att vi kan klara av att rädda vår planet trots allt som verkar emot.

En annan talare jag hörde i samma ämne fast på en teologisk grund var Sven Hillert, teolog och rektor för pastoralinstitutet i Uppsala. "Kyrkans år och jordens överlevnad" var rubriken för hans tal som bl. a. handlade om hur vi kan läsa bibeln på så olika sätt som vi gör.

Huvudtalare för **mission** var Kattia Castro, feministisk bibel-teolog och folkbildare från Costa Rica. Hon ville lyfta fram barmhärtigheten som en väg för mission idag och påminde om liknelsen i bibeln om den barmhärtiga samariten som inte gick förbi den misshandlade mannen utan stannade och hjälpte honom.

"Barmhärtighet är en handling som både människor, samhällen och naturen är i stort behov av idag", sa hon och beskrev förhållandena i sitt hemland där människor förtrycks för att de är indianer, kvinnor, homosexuella osv.

Om en annorlunda **marknad** talade Patricia Mwaikenda från

är aktuella utmaningar för såväl Svenska kyrkan som samhället och världen i stort. Vi söker här kristna svar och lösningar på dessa utmaningar.

Biskop Melvin Jimenez från den lutherska kyrkan i Costa Rica var en av gästerna vid festen. Officiellt undertecknades ett avtal mellan Svenska kyrkan och denna lutherska kyrka, ILCO, i Costa Rica. Syftet är ett ömsesidigt lärande.

En appell uttalades vid Världens fest där Svenska kyrkan kräver att blockaden av Gaza lyfts omedelbart. Svenska kyrkan kräver också att associationsavtalet mellan EU och Israel fryses till dess att blockaden av Gaza är hävd.

Nästa Världens fest kommer att anordnas i Malmö sensommaren 2012 då Lunds stift står som värd med temat "Framtiden; förstå, förvalta, förändra".

Margareta Temnéus

Tanzania. Där pågår ett projekt som går till så att människor som har svårt att försörja sig får en dräktig kviga att ta hand om efter att ha fått utbildning i ekologisk uppfödning.

En av kalvarna som kon får måste lämnas tillbaka till projektet som ger den till en ny mottagare, som på samma sätt lämnar en ny kalv vidare. Hon visade med bilder hur väl projektet ger fattiga människor möjlighet till försörjning som i sin tur genererar nya försörjningsmöjligheter för flera. Imponerande i sin enkelhet!

Ett antal mässor, som inte liknade något annat jag varit med om pågick på många olika platser: i domkyrkan, i jättetältet och i det fria. Det gick ju inte att vara med på allt, men jag var med på en fin och stämningsfull mässa med musik av Mikael Wiehe framförd av ungdomar från Västerås och en fantastisk familjemässa i tältet där en buktalare skojade med prästen under predikan!

Lördagskvällens konsert med Anders Nybergs körsångare, musiker och solister från fyra världsdelar hade nog fått taket att lyfta sig om det hade funnits ett tak, men nu fanns bara himlen ovanför torget där scenen stod och människor framför som dansade, hoppade, klappade händer och sjöng med i refrängen: "Together we are creating, together participating, together we're celebrating a world culture of peace!"

Ewa Wikström, ombud för Hela Världen, Huddunge församling

Eivor Hoffman

Musik och diktning

Ett fantastiskt inslag under Svenska kyrkans festdagar i Växjö var körworkshop och konsert med Anders Nyberg.

Det är en sann glädje att få sjunga med en sådan gudabenådad och makalöst skicklig körledare.

Kören bestod av c:a 150 sångare som fått noterna hemskickade i brevlådan för länge sedan. Alla kunde sina stämmor och nu var det dags för samsjungning.

Verket som skulle framföras var Anders Nybergs "Kvintessens!". Där ingår musik från Malung till Sydafrika under temat: jord, vind, eld och vatten och kallas för Världsmusik med influenser från pop. Här finns en vilja att inspirera människor till att engagera sig och bidra till förändring, bort från våld och orättfärdighet.

En låt om jorden har denna text:

Ljft jorden upp mot ljuset!

Värda din jord, den enda du har!

Ljft jorden upp mot ljuset!

Jorden är underbar!

Jorden är ljusets bästa vän!

Ljuset föraktar inte den!

Jorden är ljusets bästa vän

med en doft av himmelen!

Kärlek, rättvisa och solidaritet uttrycks så här:

När vi ger av vår glädje och vårt mod växer det och blir större när det delas. Samma sak gäller brödet på vårt bord. Delas det helas vi och hela vår jord. Sisonke! Sisonke! Sisonke! Sisonke! = Vi är tillsammans (zulu)

Avslutningssången var denna:

Together! We are creating together! Participating together!

We're celebrating: A World Culture of Peace!

Förutom kören deltog fyra enormt duktiga solister från fyra olika väderstreck, en liten, mycket fin kör samt väldigt skickliga instrumentalister.

Ljuvliga, finstämda partier varvades med låtar med ett rent otroligt tryck, då bänkar på scenen gungade och hela stora torget liksom kokade, när publiken hoppade upp och ner och sjöng med. Vilken konsert! Vilken känsla!

Dagen därpå vandrade jag till Östrabo, som Geijer beskrivit som den vackraste av Sveriges biskopsgårdar. Där bodde Tegnér på sin tid. Även han var emot våld och diktade sålunda:

"Vad våldet må skapa är vanskligt och kort.

Det dör som en stormvind i öknen bort."

Eivor Hoffman, Enåker

Tacksam deltagare på Världens fest

Monica Psilander

Ärkebiskopens tal i Växjö

Ärkebiskop Anders Wejryd var huvudtalare vid "Världens fest" i Växjö. I sitt mycket skickligt framförda tal såg han på festens huvudtema "En annan värld är möjlig" ur en rent kristen synvinkel och började med att ställa frågan: Är det verkligen möjligt för svenska kyrkan att kunna ställa upp på uppmaningen att en annan värld är möjlig? Vi har ju fullt sjå att klara den här världen. Kyrkan ska ju stå för trygghet och tradition. Ska den nu ändra på det vi vant oss vid?

Tyvårr lurar vi ofta att tro att det är tryggt som det är och alltid har varit. Men, ingenting är omöjligt för den kristna kyrkan!

Vi kristna måste kunna vara så naiva att vi tror att Gud tror att var och en av oss kan göra en betydelsefull insats. Tryggheten ligger inte i att invaggas i föreställningen att allt är bra om det förblir som det alltid varit. Tryggheten ligger i RELATIONEN - relationen till Gud, vår omvärld och våra medmänniskor.

Anders Wejryd hänvisade till Bibeln och Joh. 20:19-23. Där beskrivs hur lärjungarna av rädsla för judarna låst in sig i ett rum. Plötsligt står den uppståndne Jesus mitt ibland dem och säger: "Frid åt

er alla". Han upprepar hälsningen "Frid åt er alla" och tillägger: "Som Fadern har sänt mig sänder jag er" Detta är inte bara en uppmaning till lärjungarna utan till oss alla. Vi är alla Guds sändebud och vi måste kunna ge uttryck för vårt hopp om en annan värld.

Är en annan värld möjlig då måste väl en annan kyrka vara möjlig? Javisst! Kyrkan går att förändra. Gud vill något med oss. Vi ska våga vara med och vi ska våga misslyckas! Att vara människa är att misslyckas. Jesus är även där vår förebild. Hans arbete på jorden resulterade i att han avrättades, vilket kan ses som ett misslyckande - ur en rent mänsklig synvinkel.

Något som fungerar ska vi fortsätta med. Något som inte fungerar ska vi inte vara rädda för att skipa. Idag ser vi omvärlden på ett annat sätt än förr. Vi ser hur fattigdom, krig och elände präglar en stor del av vår värld och vi är delaktiga genom RELATIONEN. Vi är sända till varandra oavsett tro. Vi måste ställa upp för andra, vi måste berätta evangeliet. Men, vi ska göra det ödmjukt genom vittnesbörd i all enkelhet och ej pådyvla våra medmänniskor den kristna tron, som man gjorde i forna dagar. En annan värld ÄR möjlig därför att Jesus på allvar säger: "Frid åt er alla".

Monica Psilander

Gunilla v. K. Johansson

Mina valda programpunkter kom till stor del att handla om migration.

I seminariet **Med gemensam kraft** fick Internationella grupper i församlingarna inspiration till fortsatt arbete och i **Möte med islam** lärde vi oss mer om islam i vår egen tid. Under rubriken **Att leva med två kulturer – kan flera platser vara hemma samtidigt?** berättade missionärsbarn och invandrabarn om hur det är att leva i två kulturer och vilka spår det satt i deras liv.

Så kom du då till sist du var en främling handlade om främlingskap, ett ofta återkommande tema både i bibeln, inom psykologin, litteraturen och konsten. Vari bottnar främlingskap? Hur uttrycks främlingskap i poesi, litteratur och konst? Bl.a. Ylva Eggehorn, författare och poet medverkade.

Jag såg också en teaterpjäs - **Abraham/Ibrahim**. Pjäsen är skriven av Peter Bergared och Juan Rodrigues. Peter Bergared spelade alla roller. Pjäsen belyser det faktum att kristendomen, islam och judendomen alla har sitt ursprung i Abraham och att det i grunden är samma gud vi tror på. Pjäsen visade att bibeln och koranen har beröringspunkter. Vi borde förstå och komma närmare varann när vi har så mycket gemensamt.

Världens Fest pågick i hela centrala Växjö. I jättetältet på stora torget hölls gudstjänster och Festmiddag. Gatorna var fyllda av folk och på den stora scenen på torget pågick musik. Mitt i natten firades mässa i den fullsatta domkyrkan med musik från musikalen Kristina från Duvemåla och med ljusspel som gjorde valven levande.

Det var några upplevelserika lyckliga dagar.

Solen strålade och nätterna var ljumma och mer än 2500 kristna, många från andra delar av jorden firade Världens fest tillsammans.

Gunilla v. K. Johansson

Tillbakablick

Syföreningsresan till Nora stad

Den 28 maj åkte pastoratets syföreningar på en resa som Huddunge och Enåkers syföreningar hade ordnat tillsammans. Resan gick till Nora stad.

De besökte Göthlinska gården där en guide visade hur det såg ut när sista dottern i släkten Göthlin flyttade ut ur borgarhemmet som byggdes 1793.

Därefter stannade bussen vid Pershyttan, ett levande minnesmärke över Bergslagens järnhantering. Bergsmannabyggnaden ligger vackert på sluttningarna ner mot Nora och har anor från 1300-talet. Pershyttan är ett välbevarat gammalt bruk där syföreningsdamerna blev guidade bland masugnarna. Gunilla von Knorring Johansson berättar att det var många fina gamla byggnader i Pershyttan där skorstenarna hade en speciell anordning på toppen som var gjord av järn eller smide. Vid Pershyttan åt sällskapet lunch på Kalasexpressen en restaurangtågsvagn från 1927.

Nästa stopp blev Uskavigården, en lägergård norr om Pershyttan med ett fantastiskt vackert kapell.

På bilden ses Ulla-Britt Hiller, Birgit Åstrand och Lisbeth Eriksson som var med på resan, här vid sista stoppet efter besöket på Uskavi.

Elin Johansson

Pastoratet gav ett litet ekonomiskt bidrag till särskolans årliga resa.

Tack till Västerlövsta pastorat för att ni gjorde vår upplevelserika dag möjlig!

Den 12 maj begav sig lärare och elever på en dagstur till Skansen och Gröna Lund i Stockholm. Ett äventyr som innehöll allt från tågresa till att få se en alldeles nyfödd kalv på nära håll och till sist alla åkattraktioner på Gröna Lund, där gänget delades upp i två: "vågalsarna" och "lite lagom gruppen", de vuxna som var med fick hänga på vare sig vi ville eller inte. För att kunna genomföra resan hade eleverna dessutom bakat kakor för att sälja samt tillverkat egna hundleksaker till försäljning.

Elever och personal på särskolan Solen i Heby

Dark side of the dome

En onsdagskväll i mars var det full fart i Västerlövsta kyrka, Uppsala popsolisterna från Uppsala domkyrkoförsamling gjorde en bejublad konsert.

Det var ca 100 besökare i åldern 3-90 år som fick vara med om en fantastisk konsert med musik av Madonna, Deep Purple och Pink Floyd.

Dark side of the dome har satts upp i Uppsala domkyrka fyra år på rad, och i år gjorde dom även denna konsert i Västerlövsta kyrka.

Om man läser på D.U.M.s (Domkyrkoförsamlingens ungdomsmusik) hemsida så står det:

Tanken är att "Dark side of the Dome" ska bli ett årligen återkommande evenemang där rockmusik, dans, ljus m.m förenas i ett allkonstverk och en konsertupplevelse för alla sinnen!

Låter kanske pretentiöst, men Uppsala Domkyrka är ju en konsertlokal med unika möjligheter- och förutsättningar. Bara fantasin (näja, och budgeten...) sätter gränserna för vad som är möjligt! Varför namnet Dark side of the Dome? För det första görs konserten i månadskiftet januari/februari då dagarna är korta och vintern så låååång. Titeln refererar ju också till Pink Floyds klassiska album från 1973 – Dark side of the moon.

Västerlövsta kyrka är en lika bra om inte bättre konsertlokal än domkyrkan, Dark side of the dome var tänkt som en inspiration för att vi ska kunna göra egna konserter.

Så nu hoppas jag att man skulle kunna göra en återkommande konsert med ungdomar från Heby i kyrkan.

Tomas Lindberg församlingspedagog

Barnkörresa till Gröna Lund

Den 14 maj begav sig en full buss med sångglada barn från Västerlövsta, Huddunge och Enåkers församlingar.

Målet var Gröna Lund i Stockholm. Hampus Johansson, Karin Burwick och Birgit Schildt var körledarna som anordnade resan för pastoratets räkning. Resan blev mycket lyckad och alla var nöjda och glada trots lite "planeringspanik" i inledningsfasen då resan blev utlyst med ganska kort varsel. En del föräldrar och syskon följde även de med på resan. Roligt att så många barn deltar i våra aktiviteter!

Elin Johansson

Måndagspysslare på resa

Den årliga Måndagspysslarsresan gick av stapeln den enda regniga dag i denna vecka, nämligen den 25:e maj. Busschauffören Agneta rattade tryggt bussen och med ett glatt humör höll ordning på rullatorer och blomkassar.

Vi besökte först Åsby Trädgård i Hallstahammar där det serverades mackor och kaffe, en bra inledning på dagen! Sedan blev det fritt fram att botanisera bland blommorna. Det är alltid roligt att titta på växter, både vanliga och ovanligare. Att det fanns så många sorters mynta hade jag inte en aning om. Jordgubbsmynta, vaniljmynta, ananasmynta, bara namnen lät inspirerande och säkert finns det ännu fler smakfulla sorter. Själv höll jag mig till olika tomatorter.

Vallby friluftsmuseum i Västerås var nästa anhalt. Där serverades lunch på värdshuset Gaggeska gården, lax, potatis och ett fantastiskt gott hembakat bröd med tomat och kryddor i. Friluftsmuseet hade några hantverksbodnar öppna där man kunde titta på silversmide, byggnadsvård eller skinnföremål till försäljning. Regnet ville inte ge sig, så efter ett kort besök bland de gamla husen stuvade vi in oss i den varma goa bussen och körde hemåt. Du kan läsa mer om Vallby på: <http://www.vallbyfriluftsmuseum.se>

Kristina Andersson

Konfirmander 2010

Foto: Benny, Sala Foto

Sittande från vänster: Angelica Lindkvist, Karolina Ekström, Sara Aspgren Kreivi, Elina Ryd (Morgongåva), Tilda Lindström, Emma Johansson Florsjö, Miranda Marntila.

Ståendes från vänster, mellersta raden: Kristina Andersson (konfirmandledare), Adina Karlsson (Enåker), Felicia Andersson, Lovisa Vilhelmsson, Linda Söderlund, Lena Gustavsson (präst), Eline Ekström, Linnea Wallén (Huddunge), Jenny Tunevi (Huddunge), Martin Ålund.

Stående från vänster, övre raden: Julius Almkvist (Vittinge), Oskar Hallsten (Enåker), Lisa Dackland, Simon Jansson, Marika Pihlaja-Aho, Mattias Eriksson, Cornelia Hermelin (Huddunge). Saknas på bilden: Tomas Lindberg (konfirmandledare).

Hej konfirmander

Konfirmationen för er konfirmander har varit och ni skötte er med den äran. Tänk vilka fina redovisningar som ni gjorde om kärlek och gemenskap. Det var som om ni aldrig gjort annat.

Er konfirmandtid innehöll en hel del turbulens och avsaknad av lägerdagar. Jag hoppas att ni trots allt ändå haft en något sånär hyfsad konfirmandtid. Vi ska titta på möjligheterna till ett läger för er senare i höst. Att vara konfirmandpräst är inte det lättaste och har man en någorlunda självinsikt så undrar man ofta över om man har gjort tillräckligt. Det jag fann som viktigt var att ni inte skulle vara hungriga och att ni fick känna att ni var älskade, unika och värdefulla. Naturligtvis var det allra viktigaste att lära känna den gudomliga kärleken och jag hoppas att jag på något sätt kunde förmedla något av den till er. Jag har varit er konfirmationspräst men jag vill också vara er medvandrare på livets väg. Som jag har sagt innan finns jag alltid till för er om ni någon gång skulle behöva mig.

Jag önskar er en riktigt fin sommar med allt som bara en sommar kan innefatta. Och tack än en gång för att jag fick lära känna er och vara tillsammans med er. Ni är alla Guds underverk.

Er konfirmandpräst Lena Gustavsson

Äventyr bland katedraler och askmoln

Jag kom iväg till Cardiff i Wales, men det var lite svårare att komma hem...

Jag har sedan höstas läst på högskolan i Gävle om religionsdidaktik, och samtidigt har Uppsala stift haft en parallellkurs i konfirmandarbete. Allt skulle avslutas med fördjupningsarbete och en resa till vänstiftet Llandaff i Cardiff den 12-15 april.

Vi var ett gäng på 25 personer som åkte iväg. Vi bodde på St Michael's college där vi träffade en del präststudenter, samt åt frukost och de flesta måltiderna. Varje morgon var det morgonbön i kapellet, ibland på engelska och ibland på walesiska. De blivande prästerna måste kunna läsa walesiska, även om de inte pratade det språket. Vid femtiden varje eftermiddag var det evening-prayer som vi deltog i om vi var hemma.

En dag besökte vi Llandaff-katedralen och deltog i mässan. Mässan hölls enbart på walesiska! Det var en speciell upplevelse, det var ju inte mycket man förstod, förutom i stora drag vad det handlade om.

På torsdagen åkte vi buss upp till Brecon, ett mindre samhälle, där vi besökte deras katedral. Vägen dit gick genom en del av Brecon nationalpark med fantastiska kullar och floden. Molnen gick så lågt att vi inte såg topparna på ditresan! Brecon-katedralen såg typiskt engelsk(walesiskt) ut, byggd i sten. Vi fick följa en av prästerna upp i tornet. När vi kom till rummet där ringarna höll till kom tankarna på tv-serien Mord i Midsomer, det var ju "precis som på tv". Resten av gänget fortsatte sedan en bit till upp i tornet, men mitt mod svek mig och jag gick tillbaka genom trånga gångar ner mot moder jord.

Jag hann också med en sightseeing per buss genom Cardiff, det finns t o m IKEA där. Naturligtvis måste jag ju äta

St. Michael's college i Cardiff, Wales där vi bodde.

fish'n chips, gott men knappast något att vräka i sig varje dag.

Sedan var det ju det där att åka hem... Vi fick höra att Heathrow var stängt för flygningar pga vulkanutbrottet på Island. Hade det varit första april så hade vi inte trott på det, men nu var det 16 april! Underlig känsla att vulkanutbrottet skulle kunna påverka oss här, men så var det. Vi hade dock tur och kunde få stanna på St Michael's några dagar till. Det betydde att vi blev inbjudna att delta i en härlig familjemässa i kapellet på söndagen när deras studenter återkom efter påsklovet. Mässan varade 1,5 timme, trots barn. Evangelietexten lästes av en av oss på svenska och sedan av en av deras studenter på engelska. Fader vår bad vi på vårat eget språk, dvs svenska, engelska och walesiska samtidigt. Vilken känsla!

På tisdagen den 20 kunde vi slutligen ta tåget upp till Manchester och vidare till Hull ute vid kusten. På kvällen klev vi ombord på en färja som under 12 tim tog oss till Rotterdam i Holland, sedan vidare med chartrad buss drygt 12 tim genom Holland, Tyskland, Danmark och hem till Sverige. Kom hem trött men glad på torsdagen till Staffansbo igen.

Tänk vad en kurs om konfirmandarbete och ett vulkanutbrott kan ställa till med!

Hälsningar från Kristina Andersson

Ett påsklandskap uppbyggt i Brecon cathedral.

Vi önskar Marcus lycka till i sin nya befattning i Vittinge församling!

Vår kyrkoherde Marcus Åstrand tillträdde tjänsten som kyrkoherde i vårt grannpastorat Vittinge den 1 april. Därmed lämnade han också tjänsten som kyrkoherde i Västerlovsta pastorat.

Heliga Trefaldighets dag den 30 maj avtackades Marcus både i samband med mässan i Västerlovsta kyrka och vid Atinakörens vårkonsert på kvällen i Enåkers kyrka.

Arbetet med att rekrytera en ny kyrkoherde är i full gång. Vid ansökningstidens utgång i mitten av maj hade det kommit in fem ansökningar. En av de sökande, som fått annan tjänst, har dragit tillbaka sin ansökan. De övriga fyra har besökt pastoratet och blivit intervjuade av kyrkonämndens intervjugrupp. De har även träffat andra förtroendevalda och fått samtala med personalen.

När detta skrivs pågår referenstagnation och utvärdering. Vi har förhoppningen att kunna fatta beslut om vem som får

tjänsten före sommarledigheterna. Om det lyckas räknar vi med att ha vår nya herde på plats i slutet av sommaren eller början av hösten. Vi ser fram mot en utförlig presentation i nästa nummer av Kyrkbacken!

*Gösta Persson,
kyrkonämndens ordförande*

Kontaktinformation

Pastorsexpeditionen och kansli Kyrkogatan 3 A, Heby Vasterlovsta.pastorat@svenskakyrkan.se Tel **0224-34190** Fax **0224-34192**

Telefontid och öppettid: Tisdagar 10-12, 13-15 och Torsdagar 10-12. Övrig kontorstid svarar vi och har öppet i mån av tid.

Elin Johansson elin.johansson@svenskakyrkan.se

Gudrun Hedlund vasterlovsta.pastorat@svenskakyrkan.se

Präster

Tomas Anderman, vik. kyrkoherde tomas.anderman@telia.com 0224-34173

Lena Gustavsson, komminister lena.l.gustafsson@svenskakyrkan.se 0224-34178

Diakon

Margareta Temnéus margareta.temneus@svenskakyrkan.se 0224-34391

Församlingspedagog

Tomas Lindberg (vik) tomas.lindberg@svenskakyrkan.se 0224-305 32

Barn- och ungdoms verksamhet

Kristina Andersson kristina.k.andersson@svenskakyrkan.se 0224-316 15

Musiker

Åsa Olsson asa.olsson@svenskakyrkan.se 0224-343 11

Karin Burwick karin.burwick@svenskakyrkan.se 0224-343 92

Göran Lindal goran.lindal@heby.se 070-225 76 29

Hampus Johansson 076-770 74 30

Stina Röjerås mammaledig stina.rojeras@svenskakyrkan.se

Husmor

Helene Jonsson helene.jonsson@svenskakyrkan.se 0224-310 39

Vaktmästare

Lars-Göran Sjöling (Västerlovsta) lars-goran.sjoling@svenskakyrkan.se 0224-341 82

Göran Svedberg (Västerlovsta) goran.svedberg@svenskakyrkan.se 0224-341 93

Kalle Andersson (Enåker) 0224-910 24

Maria Malmström (Huddunge) maria.malmstrom@svenskakyrkan.se 0224-961 75

Nils-Göran Gustavsson, fastighetsreparatör 0224-910 60

Församlingshem

Västerlovsta 0224-31039

Huddunge (även fax) 0224-96106

Enåker (även fax) 0224-91003

Förtroendevalda (ordförande)

Kyrkofullmäktige

Rickert Olzon rickert.olzon@sala.se 0224-31868

Kyrkoråd

David Olsson (Västerlovsta) adolsson@sheab.net 0224-340 69

Eva Wikström (Huddunge) eva.wikstrom@tele2.se 0224-961 44

Monica Psilander (Enåker) monica@psilander.se 0224-912 67

Kyrkonämnd

Gösta Persson hagalund@telia.com 0224-920 51

SOMMAREN 2010

GUDSTJÄNSTSCHEMA

VÄSTERLÖVSTA

Öppet varje dag 08-17

HUDDUNGE

Kontakta vaktmästare
för öppettider

ENÅKER

Öppet varje dag
maj-okt 08-18

JUNI	27	Johannes Döparens dag <i>Den högstes profet</i>	15 Gudstjänst		
	28		19 Musik i sommarkväll		
JULI	3				18 Helgsmålsbön
	4	Apostladagen <i>Sänd mig</i>	14 Gudstjänst	20 Medeltidsmässa i ruinen	
	10			18 Sång & musik	18 Helgsmålsbön
	11	6:e sönd. efter trefaldighet <i>Efterföljelse</i>	14 Gudstjänst	18 Gudstjänst	
	15		19 Musik i sommarkväll		
	17			18 Helgsmålsbön vid Rocksjön	
	18	Kristi förklaringsdag <i>Jesus förhärligad</i>	14 Mässa		11 Mässa
	24				18 Helgsmålsbön vid Hembygdsgården
	25	8:e sönd. efter trefaldighet <i>Andlig klarsyn</i>	14 Gudstjänst	18 Mässa	
	AUG	1	9:e sönd. efter trefaldighet <i>Goda förvaltare</i>	14 Gudstjänst i Hembygdsgården	11 Gudstjänst i ruinen Huddungedagen
7					18 Helgsmålsbön
8		10:e sönd. efter trefaldighet <i>Nådens gåvor</i>	11 Gudstjänst	18 Gudstjänst	
12			19 Musik i sommarkväll		
14				18 Helgsmålsbön	
15		11:e sönd. efter trefaldighet <i>Tro & liv</i>	11 Mässa		18 Gudstjänst
21					18 Helgsmålsbön
22		12:e sönd. efter trefaldighet <i>Friheten i Kristus</i>	18 Mässa	11 Mässa	
25			19 Orgelkonsert		
27				19 Orgelkonsert	
28				18 Orgelkonsert	
	29	13:e sönd. efter trefaldighet <i>Medmänniskan</i>			10 Gudstjänst Estlandskör
SEP	4				18 Mässa
	5	14:e sönd. efter trefaldighet <i>Enheten i Kristus</i>	11 Mässa	18 Gudstjänst	
	11			18 Mässa	
	12	15:e sönd. efter trefaldighet <i>Ett är nödvändigt</i>	11 Familjegudstjänst vid hembygdsgården		18 Gudstjänst